

P.U. Sobotowska
14.04.2022

P.A. Kochański

14.04.2022

Elektronicznie podpisany przez:
Ewa Czołpińska
dnia 13 kwietnia 2022 r.

UCHWAŁA Nr RIO.II-00313-2/2022

z dnia 13 kwietnia 2022

**Składu Orzekającego Regionalnej Izby Obrachunkowej
w sprawie wyrażenia opinii o możliwości spłaty przez województwo podlaskie
kredytu długoterminowego w kwocie 13 430 124 zł na finansowanie
planowanego deficytu budżetu przewidzianego na 2022 rok**

Na podstawie art. 13 pkt 1 i art. 19 ust. 2 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2019 r. poz. 2137, z późn. zm.), art. 91 ust. 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 305, z późn. zm.) oraz zarządzenia Nr 1/14 z dnia 1 kwietnia 2014 r. Prezesa Regionalnej Izby Obrachunkowej w Białymstoku w sprawie wyznaczenia składów orzekających i ich przewodniczących działających w siedzibie RIO w Białymstoku i Zespołach Zamiejscowych w Łomży i Suwałkach

Skład Orzekający w osobach:

Ewa Czołpińska - przewodniczący
Marlena Stachurska-Janczyło - członek
Małgorzata Sokół-Kreczko - członek

opiniuje pozytywnie

możliwość spłaty przez województwo podlaskie kredytu długoterminowego w wysokości 13 430 124 zł, przeznaczonego na finansowanie planowanego deficytu budżetu przewidzianego na rok 2022, przekazując jednocześnie uwagi zawarte w poniższym uzasadnieniu.

UZASADNIENIE

Uchwałą Nr 253/4595/2022 z dnia 3 marca 2022 r. Zarząd Województwa Podlaskiego postanowił o zaciągnięciu kredytu długoterminowego do kwoty 13 430 124 zł z przeznaczeniem na sfinansowanie planowanego deficytu budżetu województwa przewidzianego na rok 2022. Pismem z 10 marca 2022 r. Marszałek Województwa wystąpił do Regionalnej Izby Obrachunkowej w Białymstoku z wnioskiem o wydanie opinii dotyczącej możliwości spłaty kredytu. Według treści tego wniosku spłata kredytu w kwocie 13 430 124 zł planowana jest w ratach rocznych do roku 2024, przy czym w bieżącym roku budżetowym ma nastąpić karencja w spłacie kapitału. W roku 2023 według założeń rata wyniesie 8 000 000 zł, zaś druga i ostatnia rata w 2024 roku - 5 430 124 zł.

Z uchwały Nr XXXVII/484/2021 Sejmiku Województwa Podlaskiego z 20 grudnia 2021 r. w sprawie uchwalenia budżetu województwa podlaskiego na rok 2022, z uwzględnieniem zmian przedłożonych RIO do dnia wydania niniejszej opinii, wynika, że na 2022

rok zaplanowano deficyt budżetu w kwocie 60 262 870 zł. Łączna kwota planowanych na 2022 rok przychodów wynosi 60 262 870 zł, z tego przychody zwrotne z tytułu kredytów 13 430 124 zł, przychody ze spłat pożyczek udzielonych ze środków publicznych 2 539 867 zł, wolne środki 39 516 374 zł oraz przychody z niewykorzystanych środków pieniężnych na rachunku bieżącym budżetu, wynikających z rozliczenia dochodów i wydatków nimi finansowanych związanych ze szczególnymi zasadami wykonywania budżetu określonymi w odrębnych ustawach 971 417 zł, a także przychody wynikające z rozliczenia środków określonych w art. 5 ust. 1 pkt 2 ustawy o finansach publicznych i dotacji na realizację programu, projektu lub zadania finansowego z udziałem tych środków – 3 805 088 zł. Jednostka nie zaplanowała rozchodów w roku budżetowym 2022.

Limity zobowiązań dłużnych oraz upoważnienia dla Zarządu Województwa do ich zaciągania zostały określone w postanowieniach §7 i §12 uchwały Sejmiku Województwa z 20 grudnia 2021 r. w sprawie uchwalenia budżetu województwa podlaskiego na rok 2022. Mając na uwadze obowiązujące postanowienia uchwały budżetowej Skład Orzekający stwierdza, że zamierzenie zaciągnięcia przez Zarząd Województwa kredytu długoterminowego będącego przedmiotem niniejszej opinii nie narusza regulacji art. 89 ust. 1 pkt 2 w zw. z art. 212 ust. 1 pkt 6 oraz art. 91 ust. 1 ustawy o finansach publicznych – zamierzenie to mieści się w granicach upoważnienia organu stanowiącego oraz uwzględnia obowiązującą konstrukcję budżetu.

Prognozowana sytuacja finansowa województwa podlaskiego, w tym w odniesieniu do kształtowania się długu publicznego, została przedstawiona w „Wieloletniej Prognozie Finansowej Województwa Podlaskiego na lata 2022-2040” – po zmianach dokonanych ostatnio uchwałami: Nr XLI/545/2022 Sejmiku Województwa Podlaskiego z dnia 28 marca 2022 r. oraz Nr 259/4746/2022 Zarządu Województwa z dnia 30 marca 2022 r. Przyjęte w tej prognozie dla 2022 roku wartości w zakresie wyniku budżetu i związanych z nim kwot przychodów i rozchodów oraz długu jednostki samorządu terytorialnego są zgodne z wartościami wynikającymi z budżetu na ten rok, co odpowiada wymaganiom określonym w art. 229 ustawy o finansach publicznych.

Obowiązująca prognoza finansowa województwa podlaskiego została sporządzona do 2040 roku, spłata planowanego do zaciągnięcia długu publicznego ma nastąpić w roku 2040. Poza bieżącym rokiem budżetowym przychody zwrotne, w przedziale wartości 59 001 649 zł – 2 311 102 zł, mają być pozyskiwane również w latach 2023-2040 i być przeznaczane na finansowanie prognozowanych deficytów budżetowych (okres 2022-2025) oraz rozchodów tytułem spłat zobowiązań dłużnych. Celem sfinansowania tych rozchodów w prognozie finansowej przyjęto też, że od 2026 roku województwo będzie osiągało nadwyżki budżetowe, ponadto w okresie lat 2022-2027 zostaną zrealizowane przychody ze spłat pożyczek udzielonych. Spłata kapitału kredytu będącego przedmiotem niniejszej opinii ma następować, według treści wniosku, w latach 2023-2024, w których na sfinansowanie rozchodów przewidziano przychody zwrotne oraz przychody ze spłat pożyczek udzielonych.

Wynikająca z przywołanych wyżej projekcji wartości kwota długu publicznego województwa na koniec 2022 roku ma wynosić 293 430 124 zł (35,42% w stosunku do planowanych dochodów ogółem), w latach 2023-2024 dług ten ma wzrosnąć do kwoty 344 431 773 zł i 346 096 082 zł (odpowiednio 42,72% i 52,16% w odniesieniu do szacowanych w tych latach dochodów); od 2025 roku ma następować stopniowy spadek zadłużenia.

W związku z prognozowanym stanem zadłużenia w prognozie finansowej we wszystkich latach zaprojektowano wydatki na obsługę długu zaciągniętego i planowanego do zaciągnięcia. Należy zauważyć, że wydatki na obsługę zadłużenia, w tym na spłatę odsetek, będą systematycznie rosły i w latach 2023-2031 będą stanowiły istotną pozycję w budżecie. W następnych latach wielkości te wykazują tendencję malejącą, aż do całkowitego wygaszenia po roku 2040. Ponadto należy wskazać że na samorządzie województwa podlaskiego ciążą zobowiązania z tytułu udzielonych poręczeń – według danych sprawozdania Rb-Z sporządzonego za IV kwartały 2021 r. wartość niewymagalnych (potencjalnych) zobowiązań z tego tytułu wynosiła 79 709 689,54 zł. Prognozę potencjalnych wydatków z tytułu gwarancji i poręczeń określono w kol. 2.1.2 tabeli WPF, w której uwzględniono znaczący spadek planowanych z tego tytułu wydatków w roku 2023 i kolejnych – z kwoty 30 604 803 zł w roku 2022 do 5 723 731 zł w roku 2023.

Z określonych w prognozie wieloletniej wartości, przy uwzględnieniu wartości sprawozdawczych z wykonania budżetów w latach poprzednich (2019-2021) wynika, że w 2022 roku i kolejnych latach objętych prognozą, tj. w okresie spłaty długu nie zostaną naruszone relacje, o których mowa w art. 243 u.f.p., tzn. wskaźniki planowanych w poszczególnych latach spłat zobowiązań (wynikające z relacji po lewej stronie nierówności we wzorze z art. 243 u.f.p.) nie przekroczą wskaźników dopuszczalnych limitów spłat zobowiązań (określonych po prawej stronie nierówności we wzorze). Przyjęta w prognozie finansowej przesłanka zachowania tej relacji oparta jest – dla dopuszczalnych wskaźników spłat – przede wszystkim na założeniu osiągnięcia w każdym roku tzw. nadwyżek operacyjnych, czyli dodatnich różnic między dochodami i wydatkami bieżącymi (saldo operacyjnych spełniających reguły wydatkowe z art. 242 ustawy). Saldo operacyjne wynikające z budżetu na rok bieżący (plan według stanu z dnia wydania niniejszej opinii) wynosi 89 213 535 zł. Począwszy od roku 2023 przyjęto założenia stopniowego wzrostu nadwyżek operacyjnych. Z objaśnień do WPF wynika, że jest to możliwe dzięki: *„ograniczeniu dotychczasowych dużych wydatków na remonty dróg wojewódzkich które to uchodzą za najlepsze w kraju biorąc pod uwagę stan nawierzchni (kwota wydatków na remonty wg stanu na 01.01.2022 r. wynosiła 39 760 000 zł zaś wg stanu na dzień sporządzania uchwały wynosi 34 760 000 zł); ograniczeniu kwot zapisanych w postaci rezerw zarówno ogólnych jak też celowych (kwota rezerw wg stanu na 01.01.2022 r. wynosiła 32 750 000 zł zaś wg stanu na dzień sporządzania uchwały wynosi 12 714 075 zł); bądź też stopniowego przesuwania wydatków zarezerwowanych na ewentualne spłaty kredytów poręczonych przez samorząd województwa podlaskiego w miarę terminowej obsługi tych zobowiązań względem banków które udzieliły tych kredytów (kwota zabezpieczona na wypłaty z tytułu udzielonych poręczeń wg stanu na 01.01.2022 r. wynosiła 31 870 401 zł zaś wg stanu na dzień sporządzania uchwały wynosi 31 289 401 zł)”*.

Porównanie ustalonych dla poszczególnych lat procentowych wskaźników planowanych spłat zobowiązań i dopuszczalnych wskaźników (limitów) spłat zobowiązań wskazuje, że prognozę kwoty długu sporządzono z zachowaniem dość znacznych rezerw limitowych. Niemniej jednak, zważywszy na istotne zagrożenia jakie dla stabilności gospodarki finansowej województwa niesie obecna (nierozpoznana w pełni) sytuacja ekonomiczna w kraju, w tym stale rosnący poziom inflacji i kosztów pozyskiwania zobowiązań dłużnych, prognozowany stan zobowiązań dłużnych, jak również istotne ryzyko wynikające z odległego okresu prognozowania przyjętego do 2040 roku, Skład Orzekający zwraca uwagę, że w celu zapewnienia przestrzegania przepisów ustawy o finansach

publicznych dotyczących uchwalania i wykonywania budżetów w następnych latach, na które zaciągnięto i planuje się zaciągnąć zobowiązania, niezbędne jest ciągłe, wnikliwe monitorowanie przez województwo założeń określanych w wieloletniej prognozie finansowej pod kątem faktycznej ich realizacji. Podkreślenia wymaga, iż realizacja zaplanowanych kwot nadwyżek budżetowych i nadwyżek operacyjnych będzie uzależniona od zachowania przez organy województwa konsekwentnej i bardzo rygorystycznej dyscypliny finansowej w perspektywie kolejnych lat budżetowych. Niewypracowanie dodatnich sald bieżących w wysokościach przyjętych do Prognozy może prowadzić do ograniczenia planowanych na poszczególne lata wydatków majątkowych (w tym inwestycyjnych), a nawet wydłużenia okresu spłaty opiniowanego długu.

Skład Orzekający wydając opinię przyjął założenie, że województwo zachowa dyscyplinę w wykonywaniu budżetów w poszczególnych latach w stopniu umożliwiającym wypracowanie dopuszczalnych wskaźników spłat zobowiązań na poziomie odpowiednim w stosunku do przyjętych prognoz spłaty długu publicznego. Niewykonanie wartości istotnych z punktu widzenia ustalania dopuszczalnych w poszczególnych latach wskaźników spłaty zobowiązań może w sposób istotny zagrozić prawidłowości uchwalania i wykonywania budżetów w następnych latach.

Mając za podstawę przedstawione wartości planistyczne, prognostyczne oraz sprawozdawcze, Skład Orzekający postanowił jak w sentencji.

POUCZENIE

Od opinii wyrażonej w niniejszej uchwale służy prawo wniesienia odwołania do Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Białymstoku w terminie 14 dni od daty jej otrzymania.

Przewodniczący Składu Orzekającego

Ewa Czołpińska

DK/25062/2022

Dokument elektroniczny

Miejsce i data sporządzenia dokumentu

Białystok 2022-04-13

Skonced

2022-04-14

Dane nadawcy

Regionalna Izba Obrachunkowa w Białymstoku
Branickiego 13
Województwo: podlaskie
Powiat: Białystok
NIP: 5422087279
Email: bialystok@rio.gov.pl

Dane adresata

Urząd Marszałkowski Województwa Podlaskiego w Białymstoku
Wyszyńskiego 13
Województwo: Podlaskie
Powiat: -
NIP: 5422542016
Email: urszula.roszkowska@umwp-podlasie.pl

Opinia

Znak sprawy: RIO.II-00313-2/2022

Dotyczy: Wniosek nr FN-I.3022.1.2022 Marszałka Województwa Podlaskiego z dnia 2022-03-10

Załączniki:

1. [Dokumenty.zip](#)

Dokument nie zawiera podpisu

Podpis elektroniczny

